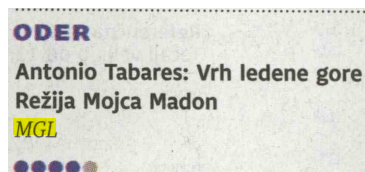

KRITIKA

Malo režije, velik efekt

Pia Brezavšček

Mala scena Mestnega gledališča Ljubljanskega je v letošnjem letu ponovno rezervirana za mlade režiserje. Tokrat se z aktualno igro Vrh ledene gore španskega dramatika Antonia Tabaresa, ki v zamahu enega dejanja detektivsko razvzroča krivdo za tri zaporedne smrti uslužbencev podružnice neke korporacije, predstavlja Mojca Madon.

Da pa ne gre za povsem enostaven žanr detektivske oziroma kriminalne drame, hitro nakažejo naslednje posebnosti: tri smrti so pravzaprav samomori in je zato iskanje krivca svojevrsten paradoks. Naslednja stvar, ki preobrača žanr, je tudi podrobnost, da preiskovalka Sofia Cuevas (karakterno kompleksno jo utelesi Mirjam Korbar Žljapah) ni detektivka, niti policistka, torej ni nikakršen neodvisni ali državni akter, ampak jo kot članico uprave v podružnico firme pošlje matično podjetje. Nekaj takšnega kot zunanost, nepristranskost ali nevtralnost torej ne obstaja več, vse je gigantska mreža, kjer vsakdo, vključno s preiskovalko, konkurenčniško pazi na lastno pozicijo in je sočasno žrtev in tiran. Krivda se s posameznikov prestavlja na strukturno oziroma sistemsko raven, kapitalistični sistem, ki ne sprašuje po počutju ljudi, ampak samo po profitu, pa ostaja nekaj nedotakljivega. Kljub temu da se ves čas razpira nekaj takega, kot je verjetje v koncept odgovornosti in socialni čut, pa je to bolj kot ne nekakšen nostalgičen časovni stroj, ki ga preiskovalka nazadnje, skupaj z bivšim partnerjem Alejandrom (Boris Kerč), ki se ji ponovno izneveri, zavrne

kot lastno naivnost in sprejme cinično stališče, da je iskanje odgovornega za samomore samo vrh ledene gore, katerega spodbijanje je nesmiselno, saj je pod gladino še njegova stokratna, neizpodbitna masa. Da pa taka potlačitev lastne odgovornosti pod gladino zavednega ne odpravi same ledene gore krivde, ki je nemara samo delček v mreži velike systemske podvodne grmade, nakaže zaključek z dejstvom novega samomora.

Režiserka ta gledališki monolit, ki je vsebinsko preprost, a sporočilno pomenski, postavi v ravno tako zelo preprosto, realistično odrsko situacijo. Vse se zgodi v nekakšnem arhivu podjetja, ki ga scenograf Dorian Šilec Petek estetizira tako, da ga založi z identičnimi škatlami. Te imajo še dodatno funkcijo, da se luči, ki svetijo iz njihovih odprtih, ob zatemnitvi spremenijo v okna stolpnic, ki jih je videti s strehe, s katere se je pognal eden od uslužbencev. Ta arhiv preiskovalki predstavlja začasno delovno okolje. Vanj posamično vstopi pet zaslišancev, tako da jih imamo priložnost dobera spoznati. To so mlada Miranda Trnjanin v vlogi zadržane Gabriele, Jernej Gašperin, ki mu v Jaimeju uspe ujeti deloholičnega živčnega tipa, Tanja Dimitrievska kot človeška Carmela in odlični Lotos Vincenc Šparovec v vlogi direktorja podružnice, za katerega se kljub njegovim sociopatskim pritiskom na uslužbence izkaže, da sam od nadrejenih ni deležen nič drugačnega tretmaja.

Kljub temu da režijsko ni večje inovativnosti, je igra postavljena korektno in poudari vsebino, ki zaradi modifikacij v lahkotni žanr detektivske drame prinaša dodano vrednost s tem, da pokaže na nemožnost čiste moralne pozicije v kapitalističnem sistemu.x